

Bilag til besvarelsen af spørgsmålet.

Afgift i detailed eller engrosled.

Der skal i dette notat gives en redegørelse for de væsentligste af de forhold, der har været bestemmende for valget mellem detailed- eller engrosledsbeskatning.

1. Detailedsafgiften vil bedre end engrosledsafgiften tilgodese hensynet til, at beskatningen bør være ensartet og ligelig. Detailedsafgiften vil udgøre den samme andel (i lovforslaget 5 pct.) af forbrugers udgift til afgiftspligtige varer, uanset hvilke afgiftspligtige varer det drejer sig om, og uanset hos hvilken form for virksomhed (almindelig detailhandel, brugsforening, kædeforretning) forbrugeren gør sit indkøb.

Lægges afgiften i engrosledet, vil det forhold, at detailavancerne er forskellige fra den ene slags vare til den anden, bevirke, at afgiften ikke for alle varer vil komme til at udgøre samme andel af den pris, forbrugeren må betale. Engrosafgiftens størrelse målt i forhold til forbrugerprisen vil blive påvirket af, om detailavancen for den pågældende vare er stor eller lille; for varer med stor detailavance vil en procentafgift på engrosprisen betyde en relativt mindre afgiftsbelastning i forhold til forbrugerprisen end for varer med lav detailavance. Erfaringsmæssigt er detailavancerne på mange levnedsmidler lave, og en engrosledsafgift vil derfor for disse varers vedkommende medføre en relativt høj beskatning i forhold til forbrugerprisen og for mere luksusprægede varer en relativt lav beskatning i forhold til forbrugerprisen.

Det lille forbrug — i hvilket udgiften til levnedsmidler udgør en stor andel og udgiften til luksusprægede varer en beskeden andel — vil altså med en afgift i engrosledet blive udsat for en hårdere beskatning end det store forbrug, der omfatter mange varer med høj detailavance og deraf følgende lav afgiftsbelastning i forhold til forbrugerprisen.

Engrosbeskatningen vil altså i modsætning til detailbeskatningen indebære en vis tendens til social slagside.

64 Udvalgenes betænkninger m. m.

2. Som fremhævet vil detailedsafgiften udgøre samme andel af forbrugerprisen, uanset hos hvilken form for virksomhed forbrugeren gør sit indkøb. Man kan også udtrykke dette forhold på den måde, at prisrelationerne mellem de forskellige former for detailsalgsvirksomheder (almindelig detailhandel, brugsforening, kædeforretninger m. v.) vil blive opretholdt uændret under en detailedsafgift. Detailedbeskatningen tilgodeser herved hensynet til, at den almindelige omsætningsafgift ikke bør påvirke konkurrenceforholdene mellem virksomhedsformerne, men være *økonomisk neutral* over for erhvervsstrukturen.

En engrosledsafgift vil derimod begunstige de store detailforretninger, herunder stormagasiner og kædeforretninger. Disse virksomheder kan i kraft af deres store omsætning indkøbe deres varer til lavere priser (opnå store kvantumsrabatter) end almindelige detailforretninger. De lave indkøbspriser opnås bl. a. ved, at detailforretningen selv overtager hele eller en del af grossisters funktion, for kædeforretningernes vedkommende således fordelingen af varerne til de enkelte detailudsalg. De største forretninger kan endog i mange tilfælde købe varerne hjem billigere, end almindelige grossister er i stand til.

Under en ren engrosledsafgift, hvor der skal svares afgift af den næstsidste omsætning, før varen når forbrugeren, bliver afgiftsgrundlaget prisen ved salget til detailhandleren, altså detailhandlerens indkøbspris. De store detailvirksomheder, herunder stormagasiner og kædeforretninger, sparer derved afgift af det beløb, hvormed deres indkøbspriser er lavere end en almindelig detailhandlers indkøbspriser. Efter det foran anførte om de store detailvirksomheders indkøbspriser vil disse ofte spare afgift på et beløb, der svarer til den almindelige grossistavance eller endog er større end grossistavancen.

En engrosledsbeskatning vil altså ikke som detailedbeskatningen være neutral